

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **S. a.s.**, so sídlom v B., proti povinnému **Š. H.**, **pre vymoženie uloženej povinnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3 Er 569/2007, na dovolanie oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 14. októbra 2008 sp. zn. 16 CoE 46/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 14. októbra 2008 sp. zn. 16 CoE 46/2008 a uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 3. septembra 2007 č. k. 3 Er 569/2007-26 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 3. septembra 2007 č. k. 3 Er 569/2007 – 26 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s odôvodnením, že nie je možné kumulovať viac exekučných titulov v rámci jedného konania a že súdnemu exekútorovi nemožno vydať jedno poverenie na vykonanie exekúcie na základe viacerých exekučných titulov.

Krajský súd v Bratislave uznesením zo 14. októbra 2008 sp. zn. 16 CoE 46/2008 na odvolanie oprávnenej napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Stotožnil sa s názorom odvolateľky, že oprávnená môže jedným návrhom na vykonanie exekúcie navrhnúť exekúciu vymožením peňažných súm priznaných viacerými exekučnými titulmi. Zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodu, ktorý zohľadnil súd prvého stupňa, nepovažoval za správne. Napriek tomu ale dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, pretože v danom prípade nebol riadne preukázaný prechod práva z exekučného titulu na oprávnenú, keď oprávnená nepripojila

k návrhu na vykonanie exekúcie prílohu č. 1, ktorá bola v zmysle zmlúv o postúpení pohľadávok medzi S., a.s., a V., a.s., a medzi V., a.s., a S., a.s., považovaná za neoddeliteľnú súčasť týchto zmlúv. Rovnako oprávnená do spisu nezaložila ani preberací protokol v zmysle čl. 1 ods. 3 zmluvy o postúpení pohľadávok medzi V., a.s., a S., a.s.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie oprávnená. Žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Súdny v konaní spochybnili jej procesné postavenie oprávnenej z takých dôvodov, ktoré nemajú zákonný podklad. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa z iného dôvodu, ako rozhodol súd prvého stupňa. Pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že nebol preukázaný prevod vymáhanej pohľadávky na oprávnenú predložením príslušných dokladov, išlo o odstrániteľnú vadu návrhu, po oprave ktorej bolo možné v konaní pokračovať. Ustanovenia § 40 ods. 1 Exekučného poriadku upravuje postup pri odstraňovaní takýchto väd, odvolací súd ale podľa neho nepostupoval. V dôsledku nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a zákonom stanoveným postupom vymôcť pohľadávku, ktorá jej bola postúpená v súlade so zákonom. Tým jej bolo odopreté právo na súdnu ochranu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas osoba oprávnená na tento procesný úkon, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania oprávnenej prichádzala do úvahy len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a) sa rozhodlo o veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné.

Dovolací súd zistil existenciu procesnej vady uvedenej v § 237 písm. b/ O. s. p., t. j., že ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Podľa § 103 O. s. p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Uvedené zákonné ustanovenie ukladá súdu povinnosť v každom štádiu konania prihliadnuť na to, či sú splnené zákonom stanovené podmienky (procesné podmienky), aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky (okrem iných), ktoré má súd povinnosť aj bez návrhu po celý čas konania skúmať, je splnenie podmienok civilno-procesnej subjektivity, t. j. spôsobilosti byť účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania znamená mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkom priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká u fyzických osôb narodením (prípadne počatím, ak sa dieťa narodí živé) a zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

Z obsahu spisu vyplýva, že v priebehu konania (po podaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 10. 5. 2007) povinný zomrel dňa X. (č.l. 31). Možno konštatovať,

že v čase rozhodovania súdov nižších stupňov (súdu prvého stupňa 3. 9. 2007 a odvolacieho 14. 10. 2008) nemal povinný spôsobilosť byť účastníkom konania.

Napriek tejto skutočnosti okresný aj krajský súd vo veci rozhodli. Ich rozhodnutia sú preto z dôvodu nedostatku podmienky konania zmätočné a ako také ich treba zrušiť.

Ak po začatí konania účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 O. s. p.) postup súdu upravuje ustanovenie § 107 O. s. p. Je vecou súdu, aby podľa povahy veci posúdil, či smrť účastníka bráni pokračovaniu v konaní, alebo či v ňom možno pokračovať s právnymi nástupcami zomrelého účastníka konania.

V konaní pred okresným aj krajským súdom vystupoval ako účastník konania povinný, ktorý už spôsobilosť byť účastníkom konania nemal. Preto rozhodnutie okresného a krajského súdu trpí procesnou vadou podľa § 237 písm. b/ O. s. p., pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Z týchto dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu, ale aj uznesenie okresného súdu trpiace rovnakou vadou, pre ktorú je potrebné zrušiť uznesenie odvolacieho súdu, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b O. s. p.). V zmysle zásad dovolacieho konania sa nezaoberal vecnou správnosťou rozhodnutia.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: